

Ашық тәрбие сағаты

Тақырыбы: "Табиғатты аялайық"

Тәрбиеші: Дәурен Тұрдыгүл Рысбекқызы

Күн шуақ (ересек тобы)

2025-2026 оқу жылы

Тақырыбы: "Табиғатты қорғайық!"

Кейіпкерлер:

- Жүргізуші (тәрбиеші)
- Саяхатшы Дара
- Балалар

—

Көрініс 1. Табиғат – біздің үйіміз

Жүргізуші:

Балалар, табиғат — біздің ортақ үйіміз. Ол бізге таза ауа, мөлдір су, жылы күн мен әлемі гүл сыйлайды. Бірақ, кейде адамдар табиғатты қорғауды ұмытып кетеді...

(Сәл үзіліс. Балалар таңырқап қарайды.)

Қараңдаршы, бұл кім келе жатыр?

—

Көрініс 2. Саяхатшы Дараның келуі

(Сахнаға аркасында үлкен картон сөмке асынған Саяхатшы Дара кіреді.)

Дара:

Сәлем, достар! Мен — Саяхатшы Дара!

Әлемді көп араладым — орманды, өзенді, тауды, даланы көрдім. Бірақ кей жерлерде коқыс шашылып, ағаштар сынған, су ластанған...

Сонда мен ойландым: табиғатты кім қорғайды екен?

Бала 1:

Біз қорғаймыз!

Бала 2:

Табиғат — біздің досымыз!

Дара:

Жарайсыңдар, нағыз батырларсыңдар! Менің сөмкемде сендерге арнайы тапсырмалар бар. Егер бәрін дұрыс орындасаңдар — Жер күлімдеп, қайта жайнайды!

(Дара сөмкесін ашып, хаттар шығарады.)

—

Көрініс 3. Табиғатты қорғау тапсырмалары

Дара:

Бірінші тапсырма — қоқысты сұрыптау!

Мына жерде үш түрлі жәшік бар:

- Қағазға арналған көк жәшік,
- Пластикке арналған сары жәшік,
- Шыныға арналған жасыл жәшік.

Балалар, мен сендерге суреттер беремін — ал сендер әр суретті дұрыс жәшікке салыңдар!

(Балалар суреттерді тиісті жәшіктерге салады. Музыка әуені ойнап тұрады.)

Дара:

Керемет! Енді мен сендерді екінші тапсырмаға шақырамын.

—

Тапсырма 2 — “Судан қоқыс аулайық” ойыны.

Дара:

Қараңдаршы, міне кішкентай өзен макеті (немесе көк мата). Оның бетінде қоқыс жүзіп жүр.

Кәне, бәріміз бірге “тазалау тобы” болайық!

(Балалар тор немесе қолғап арқылы «қоқысты» (қағаз, пластик т.б.) судан аулап, жәшікке салады.)

Дара:

Тамаша! Суымыз тап-таза болды. Енді табиғат тыныстай алады!

—

Тапсырма 3 — Тәжірибе.

Дара:

Ал енді кішкене тәжірибе жасайық. Мына екі бөтелкеге назар аударыңдар:

бірінде таза су, екіншісінде — лас су.
(Балалар байқайды, салыстырады.)

Қайсысында балықтар өмір сүре алады?
(Балалар: “Таза суда!”)

Дара:
Дұрыс айтасыңдар! Табиғатты қорғау — суды, ауаны, жерді таза ұстаудан басталады.

—

Көрініс 4. Қорытынды

(Сахнаға үлкен жер шарының макеті немесе суреті шығарылады.
Балалар шеңберге тұрып, планетаны қоршайды.)

Дара:
Мен сендердің камкорлықтарыңды көріп қатты қуандым.
Міне, енді біздің Жер күлімдеп тұр!
Егер әр адам табиғатты сүйсе — ғаламшарымыз мәңгі көктемдей жайнайды!

(Дара сөмкесін ашып, ішінен тәтті сыйлықтар шығарады.)

Дара:
Ал ең мейірімді табиғат қорғаушыларына — менің тәтті сыйлығым!
(Балаларға тәтті таратады.)

Тәрбиеші:
Балалар, Жер — біздің ортақ үйіміз. Оны қорғау — әрқайсымыздың борышымыз.
Табиғатты сүйейік, аялайық, себебі ол — өміріміздің бастауы!

Барлығы бірге:
“Табиғатты қорғайық! Жерімізді аялайық!”

(Музыка ойнайды. Балалар қол ұстасып билейді. Соңы.)

Түркістан облысы, Келес ауданы ЖШС «Айзере-К.З.» б/б

Бекітемін:

ЖШС «Айзере-К.З.» б/б

менгерушісі: Кумекова Б.

Ашық тәрбие сағаты

Тақырыбы: «Табиғатты аялау-парызым!»

Орта «Қарлығаш» тобы

Тәрбиеші: Утегенова.А

2025-2026жж.

ТАБИҒАТТЫ АЯЛАУ-ПАРЫЗЫМ!

Кіріспе.

Қазіргі таңда экологиялық тәрбие – мектепке дейінгі тәрбиенің маңызды бағыттарының бірі. Табиғатты аялау, қорғау, оған жанашырлықпен қарау сияқты қасиеттерді бала бойына ерте жастан сіңіру – болашақ ұрпақтың экологиялық мәдениетін қалыптастырудың негізі болып табылады. 3 жас – баланың қоршаған ортаны тікелей қабылдап, еліктеу арқылы үйренетін ең сезімтал кезеңі. Сондықтан дәл осы жаста табиғатқа деген сүйіспеншілік пен қамқорлықтың алғашқы түсініктерін қалыптастыру аса маңызды.

Негізгі бөлім

1. 3 жастағы балалардың психологиялық ерекшеліктері

3 жастағы балалар:

- заттарды, табиғи құбылыстарды көзбен көріп, қолмен ұстап таниды;
- үлкендердің іс-әрекетіне еліктейді;
- қарапайым срежелерді қабылдай алады;
- қысқа, нақты, қайталанатын сөздер арқылы жақсы түсінеді.

Сондықтан табиғатты аялау туралы түсініктер өте қарапайым, көрнекі және іс-әрекет арқылы берілуі тиіс.

2. Табиғатты аялау ұғымын қалыптастырудың мақсаты

3.

- Балаларды табиғаттың қарапайым нысандарымен таныстыру (күн, су, ағаш, гүл, жануар). -- Табиғатқа зиян келтірмеу туралы алғашқы түсінік беру.
- Қамқорлық, мейірімділік, жауапкершілік сезімдерін дамыту.

3. Табиғатты аялауға үйретудің негізгі бағыттары

- Өсімдіктерге қамқорлық
- Гүлді жұлмау
- Ағашты сындырмау
- Су құюға көмектесу
- Жануарларға қамқорлық
- Жануарларды ренжітпеу
- Құстарды үркітпеу
- Үй жануарларына мейірімді болу
- Тазалықты сақтау
- Қоқысты жерге тастамау
- Қоқысты арнайы жәшікке салу
- Серуен кезінде айналаны таза ұстау

4. Тәрбиешінің рөлі

Тәрбиеші – бала үшін ең басты үлгі. Сондықтан:
өзі табиғатты аялау үлгісін көрсетуі;
әр әрекетті сөзбен түсіндіріп отыруы;
баланы мақтау арқылы ынталандыруы қажет.

Мысалы: «Гүлді жұлмадың, жарайсың!» «Қоқысты жәшікке салдың, өте дұрыс!»

5. Қолданылатын әдіс-тәсілдер

Серуен кезіндегі бақылау Қарапайым әңгімелесу Суреттер мен ойыншықтар арқылы түсіндіру Қимылды ойындар Такпақтар мен қысқа өлеңдер

6. Дөңгелек үстелдегі талқылау маңыздылығы

Дөңгелек үстел барысында тәрбиешілер: тәжірибе алмасады; тиімді әдістерді бөліседі; ата-анамен жұмыс түрлерін талқылайды. Бұл экологиялық тәрбиенің сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Қорытынды Қорытындылай келе, 3 жасар балаларға табиғатты аялауды үйрету – ұзақ әрі үздіксіз үрдіс. Бұл жұмыс тәрбиеші мен ата-ананың бірлескен іс-әрекеті арқылы ғана нәтижелі болады. Ерте жастан табиғатты сүйуге, қорғауға тәрбиеленген бала болашақта саналы, жауапкершілігі жоғары азамат болып қалыптасады.

Табиғатты аялау – болашаққа жасалған қамқорлық.

ЖШС «Айзере-К.З» балабақшасы

АНЫҚТАМА

«Қаңтар: Табиғатты аялау – парызым» іс-шаралары туралы

Балабақшадағы тәрбие жұмысының маңызды бағыттарының бірі – балалардың табиғатқа деген қызығушылығын арттыру, қоршаған ортаны аялауға, қорғауға үйрету. Қыс мезгілі балалар үшін табиғат құбылыстарын бақылау, тәжірибелік әрекет жасау және шығармашылық қабілеттерін көрсетуге ерекше мүмкіндік береді. Осы мақсатта біздің балабақшада «Қаңтар: Табиғатты аялау – парызым» атты іс-шаралар кешені ұйымдастырылды. Бұл іс-шаралар кешенінде балалар қысқы табиғаттың ерекшеліктерімен танысып, қардың қасиеттерін зерттеді, табиғатқа қамқорлық жасау дағдыларын меңгерді, сонымен қатар топтық және жеке шығармашылық әрекеттер арқылы өздерін көрсетуді үйренді. Әр іс-шараның тәрбиелік, дамытушылық және оқыту мәні қарастырылып, балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес жоспарланды. Алдымен, балалармен **«Қысқы табиғат» әңгімесі** өткізілді. Әңгіме барысында тәрбиеші балаларға қыс мезгілінде табиғатта болып жатқан өзгерістерді түсіндірді. Балалар құстардың, аңдардың, өсімдіктердің қысқы тіршілігі туралы білді. Әңгіме балалардың қоршаған ортаны бақылау қабілетін дамытып, табиғатқа қамқорлық жасауға ынтасын арттырды. Сонымен қатар балалар жаңа сөздермен танысты: «құстарға тамақ беру», «ағашты қорғау», «қарды бақылау» сияқты ұғымдар олардың сөздік қорын байытты. Әңгіме барысында балалар өз сұрақтарын қойып, өз ойларын білдірді. Келесі маңызды іс-шара – **серуен кезінде қарды бақылау**. Балалар топ болып сыртқа шығып, қардың құрылымын, тығыздығын, түсін және суға айналу ерекшеліктерін зерттеді. Тәрбиеші балаларға бақылау әдістерін үйретіп, әрбір әрекетті тәжірибе ретінде орындауға бағыттады. Бұл әрекеттер балалардың сенсорлық қабілеттерін, логикалық ойлау дағдыларын дамытты. Сонымен қатар топтық жұмыс арқылы балалар бір-біріне көмектесіп, ынтымақтастыққа үйренді. Балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту мақсатында **«Қардан мүсін жасаймыз»** атты тәжірибелік жұмыс жүргізілді. Балалар әртүрлі фигуралар жасап, топ ішінде бірігіп жұмыс істеді. Бұл әрекет олардың қиялын, ойлауын және шығармашылық қабілеттерін шыңдауға мүмкіндік берді. Сонымен қатар балалардың еңбекке, бірлескен жұмысқа баулу, өз ісіне жауапкершілікпен қарау дағдылары қалыптасты. Балалар өздерінің мүсіндерін мақтанышпен көрсетті, нәтижесінде олардың өзіне деген сенімі артты. Іс-шаралардың соңында **дөңгелек үстел: «Табиғатты аялау»** ұйымдастырылды. Бұл бөлімде балалар өз ойларын еркін айтып, табиғатты қорғаудың маңыздылығы туралы пікір алмасты. Тәрбиеші балаларға табиғатты қорғау жолдарын, қоршаған ортаға қамқорлық жасаудың әдістерін түсіндірді. Балалар әңгімеге белсенді қатысып, әртүрлі ұсыныстар айтты. Мысалы, «Құстарға су мен тамақ беру», «Ағашты қорғау», «Қоқысты дұрыс жинау» сияқты қарапайым іс-әрекеттерді атап өтті. Бұл балалардың қоршаған ортаға жауапкершілік сезімін қалыптастыруға, өз әрекеттерін жоспарлай білуге ықпал етті. Барлық іс-шаралар кешенінде балалардың танымдық, сенсорлық және шығармашылық қабілеттері тиімді дамытылды. Олар қыс мезгіліндегі табиғат құбылыстарын бақылап, тәжірибе жасау арқылы қоршаған ортаны қорғау маңызды екенін түсінді. Сонымен қатар балалар ойын және практикалық әрекет арқылы өздерінің ой-өрісін кеңейтті, жаңа сөздер мен түсініктерді меңгерді. Қорытындылай келе, «Қаңтар: Табиғатты аялау – парызым» іс-шаралары балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін қалыптастыруға, қоршаған ортаға қамқорлық жасауға ынтасын арттыруға, шығармашылық және зерттеу дағдыларын дамытуға бағытталған. Балалар тәжірибе, ойын және шығармашылық әрекеттер арқылы қоршаған ортаны бақылап, бағалауды үйренді.

кенейту маңызды болып табылады. Бұл іс-шаралар тек балалардың танымдық дағдыларын ғана емес, олардың әлеуметтік және эмоционалдық қабілеттерін дамытты, топтық әрекетке үйретті, бір-біріне қамқор болуға баулыды. Балалардың табиғатқа деген қызығушылығы мен жауапкершілігі артып, қоршаған ортаны қорғау мен аялау – олардың өмірлік маңызды дағдысына айналды.

Анықтаманы дайындаған: Кумекова Б.

Бекітемін

ЖШС «Айзере-К.З.» Б.бала

бақшасының меңгерушісі

Күмекова. Б.

Ашық сабақ.

Тақырыбы: Табиғаттағы су.

Ересек тобы «Балапан»

Тәрбиешілер: Омарова. А.

Таирханова Р.

2025-2026ж.ж

Табиғаттағы су айналымы

Мақсаты:

Балаларға табиғаттағы судың айналымы (булану, бұлт, жаңбыр) туралы түсінік беру, ойлау қабілетін, сөйлеуін дамыту.

Көрнекіліктер:

Күн, бұлт, жаңбыр суреттері

Су құйылған мөлдір ыдыс

Көк мата (өзен, көл үшін)

Тамшы бейнесі (әр балаға біреу)

1. Ұйымдастыру кезеңі

Тәрбиеші:

Балалар, бізге бүгін қонаққа бір кішкентай дос келіпті. Ол кім екенін білгілерің келе ме?

(Балалар жауап береді)

Тәрбиеші:

Ол – Су тамшысы ●

Ол бізге өзінің қызықты саяхаты туралы айтып бергісі келеді.

2. Негізгі бөлім

Күн мен су

Тәрбиеші:

Балалар, күн шыққанда суға не болады деп ойлайсыңдар?

(Жауаптар)

Түсіндіру:

Күн қыздырғанда су бұланады, яғни жоғары көтеріледі.

Қимыл:

Балалар қолдарын төменнен жоғары көтеріп, “бу болып ұшамыз”.

Бұлт

Тәрбиеші:

Бу қайда барады?

Тәрбиеші:

Аспанда бу жиналып, бұлтқа айналады.

Қимыл:

Балалар қолдарын дөңгелетіп, бұлт бейнесін жасайды.

Жаңбыр

Тәрбиеші:

Бұлт ауырласа не болады?

Балалар:

Жаңбыр жауады!

Қимыл:

Саусақтарымен төмен қарай “тамшы” жасайды.

Өзен, көл

Тәрбиеші:

Жаңбыр қайда түседі?

Түсіндіру:

Су жерге түсіп, өзенге, көлге, теңізге барады. Сосын бәрі қайтадан басталады.

3. Сергіту сәті

Өлеңмен қимыл:

Күн шықты – жылынды (қолды жайып)

Су бу болды – ұшынды (жоғары көтеру)

Бұлт жиналды – толды (дөңгелету)

Жаңбыр жауды – болды! (төмен тамшылау)

4. Қорытынды

Тәрбиеші:

Балалар, су бізге не үшін керек?

(Жауаптар: ішуге, жуынуға, өсімдікке, жануарларға)

Тәрбиеші:

Дұрыс! Сондықтан суды үнемдеуіміз керек

5. Қорытынды сұрақтар

Су қалай буланады?

Бұлттан не жауады?

Су неге керек?

Балалар түсінгендерін айтады.

ЖШС «Айзере-К.З.» балабакшасы
АНЫҚТАМА
Ақпан айы

Тақырыбы: «Эко-ертегілер»

Мақсаты

Бұл әдеби сағаттың негізгі мақсаты – педагогтардың экологиялық бағыттағы әдеби материалдарды қолдану тәжірибесін жетілдіру, балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін қалыптастыру және экологиялық мәдениетін дамыту.

«Жасыл балабақша» жобасы аясында өткізілген әдеби сағат «Эко-ертегілер» тақырыбымен балалар мен педагогтар арасында экологиялық тәрбиені дамытуға арналған. Бұл іс-шара экологиялық мазмұндағы әдеби шығармаларды балаларға таныстыру, олардың табиғатқа деген қызығушылығын арттыру және педагогтардың шығармашылық әлеуетін көтеру мақсатында ұйымдастырылды.

Тақырып балаларға қоршаған ортаға қамқорлық жасау, табиғат ресурстарын дұрыс пайдалану, жануарлар мен өсімдіктерді қорғау қажеттілігін ерте жастан түсіндіру арқылы экологиялық мәдениетті қалыптастыруға бағытталған.

Әдеби сағат педагогикалық кеңес форматында өтті. Педагогтар алдын ала бөлініп, әдеби шығармаларды талдауға дайындалды. Кітаптар, көрнекіліктер, иллюстрациялар дайындалып, балалар мен педагогтарға таныстыруға ыңғайлы орын ұйымдастырылды.

Кіші топ педагогтары балалармен табиғат туралы қысқаша әңгіме өткізді. Балалардан «Табиғатта не бар?» деген сұраққа жауап алынғаннан кейін, экологиялық ертегілердің маңызы түсіндірілді. Педагогтарға экологиялық тәрбиенің негізгі бағыттары, көркем әдебиеттің тәрбиелік және танымдық маңызы туралы баяндалды. Эко-ертегілердің ерекшелігі – олар табиғат құбылыстарын, жануарлар мен өсімдіктердің өмірін қызықты әрі көркем түрде жеткізеді. Тәрбиеші педагогтарға экологиялық ертегіні оқу әдістерін көрсетті:

мәнерлеп оқу, эмоциялық көңіл-күй көрсету
рөлге бөліп оқу, драмаландыру
шығармашылық тапсырмалар беру
талқылау, сұрақ-жауап арқылы ой қозғау

Педагогтар бірнеше эко-ертегілерді талдады: табиғаттағы өзгерістер, жануарлардың өмірі, экологиялық мәселелер. Әр шығарма бойынша: негізгі идеясытәрбиелік мәнібалаларға әсерікарастырылды.

Талдау барысында педагогтар экологиялық тақырыптарды ертегілер арқылы жеткізу балаларға эмоционалды әсер қалдыратынын, олардың ойлау қабілеті мен қиялын дамытатынын атап өтті.

Педагогтар өздері топтық жұмыс жасады:

әр топ табиғат тақырыбында қысқа эко-ертегі құрастырды
оны көрініс ретінде көрсетті

балаларға сабақ өткізгендей таныстырды

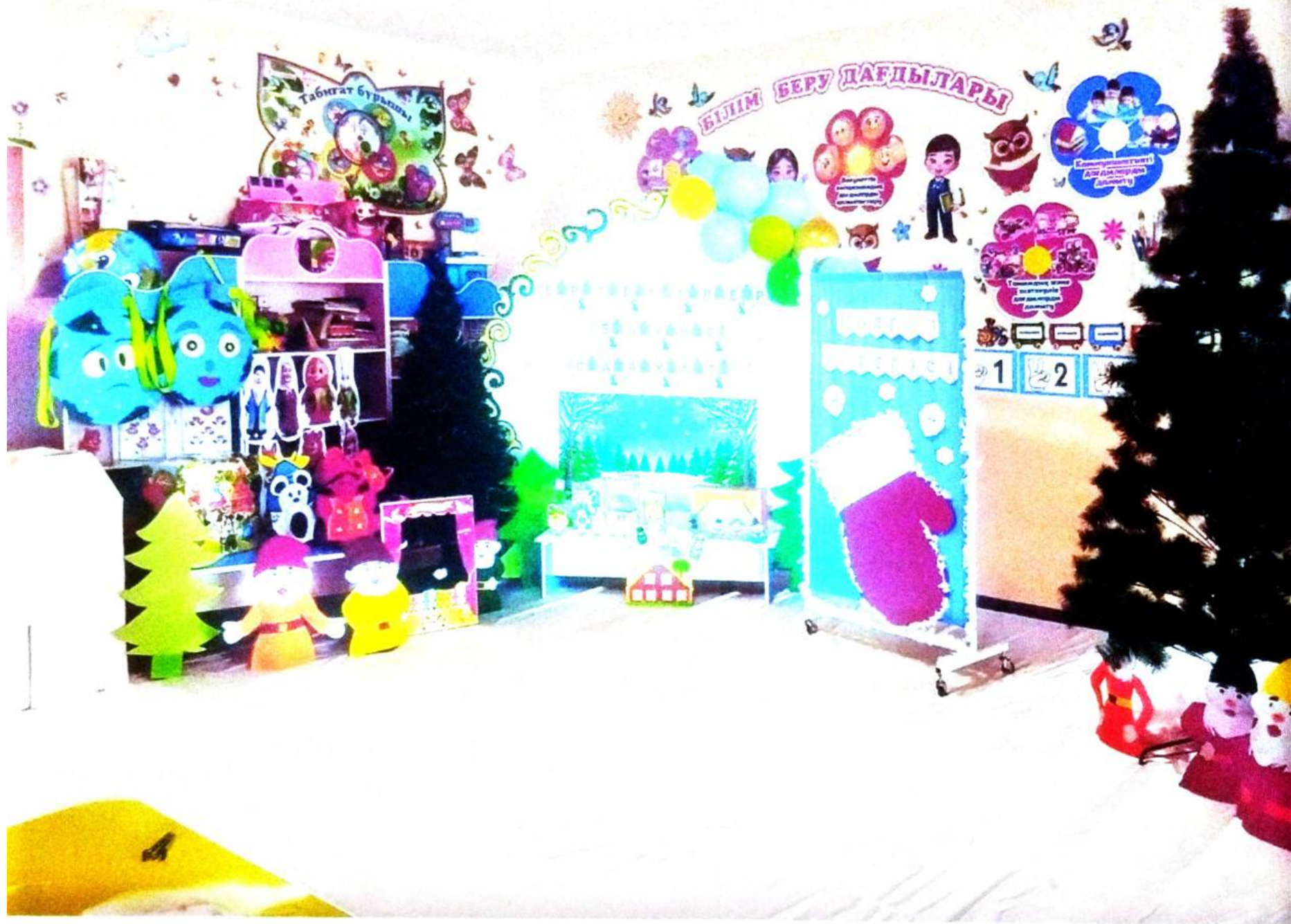
Бұл тәжірибелік жұмыс педагогтарға балалармен шығармашылық жұмыс ұйымдастыру жолдарын меңгеруге мүмкіндік берді.

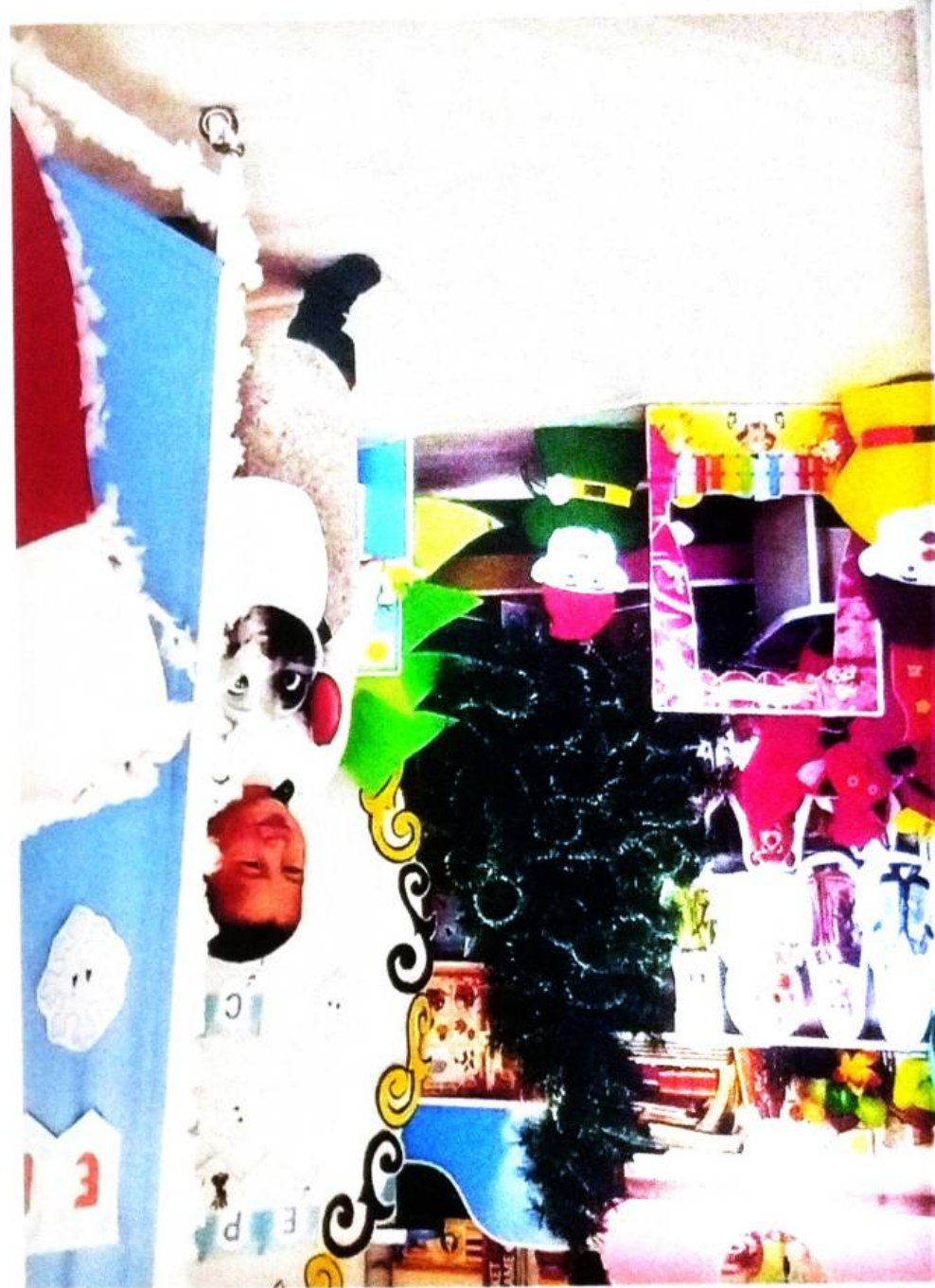
Педагогтар өз тәжірибелерімен бөлісті, балалардың табиғатқа қызығушылығы мен жауапкершілігі туралы әңгімелесті. Педагогтар экологиялық тәрбие беру барысында жүйелілік пен шығармашылық тәсілдердің маңызды екенін атап өтті.

Ұсыныстар

1. Эко-ертегілерді оқу-тәрбие процесіне тұрақты енгізу.
2. Әдеби сағаттарды жүйелі өткізу арқылы экологиялық тәрбие беруді дамыту.
3. Балалардың шығармашылық ертегі құрастыру қабілетін жетілдіру.

4. Ата-аналарды экологиялық әдеби іс-шараларға тарту.
5. Педагогтардың кәсіби шеберлігін арттыру үшін семинарлар мен шеберлік сабақтарын ұйымдастыру.

ЖШС «Айзере - К.З.» балабақшасы АНЫҚТАМА

«Экология және STEAM» тақырыбындағы семинар жұмыстары туралы

Балабақшадағы заманауи білім беру үрдісінде STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics) бағытындағы жұмыстар ерекше орын алады. Бұл бағыт балаларды логикалық ойлау, тәжірибелік әрекет, шығармашылық қабілет және зерттеу дағдыларымен қамтамасыз етеді. Сонымен бірге, экология тақырыбы балалардың қоршаған ортаға деген қызығушылығын арттыру, табиғатты қорғау, қоршаған ортаны сақтау мәселелеріне жауапкершілік сезімін қалыптастыру үшін маңызды. Осы мақсатта балабақшада «Экология және STEAM» тақырыбында семинар ұйымдастырылды. Семинардың негізгі мақсаты – педагогтерге экологиялық білім беру мен STEAM жобаларын біріктіріп, балалардың танымдық қызығушылығын арттыруға бағытталған тиімді әдістерді таныстыру. Сондай-ақ педагогтерге жас ерекшеліктеріне сай эксперименттер, тәжірибелер, ойындар және шығармашылық тапсырмалар арқылы экологиялық тақырыптарды оқытудың жолдарын көрсету болды. Семинарға қатысқан педагогтерге экологиялық білім беру мәні, суды, ауаны, топырақты қорғау, қалдықтарды азайту, өсімдіктер мен жануарларды сақтау сияқты тақырыптар қарапайым, көрнекі тәсілдермен түсіндірілді. Педагогтерге практикалық тапсырмалар беріліп, STEAM әдістемесі арқылы экологиялық жобаларды қалай ұйымдастыру керектігі көрсетілді. Мысалы, балаларға қарапайым тәжірибелер жасау ұсынылды: су мен топырақтың тазалығын бақылау, коқысты сұрыптау, өсімдіктердің өсуін бақылау, қарапайым инженерлік құрылыс жасау. Семинар барысында педагогтерге **экологиялық STEAM жобаларын іске асырудағы әдіс-тәсілдер** ұсынылды:

тәжірибе жасау (су, топырақ, ауа сапасын бақылау);

модельдеу (қоршаған ортаны қорғауға арналған макеттер);

шығармашылық (экологиялық тақырыптағы сурет, аппликация, постер);

зерттеу әрекеті (қоршаған ортаға әсерін бақылау);

математика элементтері (суды, өсімдіктерді, ресурстарды сандық түрде талдау).

Педагогтер семинар барысында экологиялық жобаларды топтық және жеке жұмыстар арқылы ұйымдастыру, балаларға қызықты әрі тиімді әдістермен жеткізу жолдарын үйренді. Сонымен қатар педагогтерге балалардың шығармашылық қабілетін дамыту мақсатында STEAM тәсілдері арқылы ойын сабақтарын, тәжірибе жұмыстары мен зерттеу әрекеттерін интеграциялау жолдары көрсетілді.

Семинардың нәтижесінде педагогтер:

экологиялық тақырыптарды STEAM жобаларына енгізу жолдарын меңгерді;

тәжірибе, зерттеу және шығармашылық элементтерін балаларға түсінікті түрде қолдануды үйренді;

балалардың қоршаған ортаға деген қызығушылығын арттыру жолдарын білетін болды;

сабак пен ойын үрдісінде ғылыми тұрғыда бақылау мен тәжірибені ұйымдастыру әдістерін игерді.

Семинар соңы қорытынды бағалау мен талқылаумен аяқталды. Педагогтер өз тәжірибелерін бөлісіп, әріптестеріне пайдалы ұсыныстар берді. Қорытындысында семинар қатысушылары экологиялық STEAM жобаларын балаларға тиімді енгізу, олардың танымдық қызығушылығын арттыру және қоршаған ортаға деген жауапкершілігін қалыптастыру үшін қажетті білім мен әдістемелік ұсыныстар алды.

Жалпы, «Экология және STEAM» семинары педагогикалық жұмыстың тиімділігін арттыруға, балаларға қоршаған ортаны қорғау, тәжірибе жасау және шығармашылық қабілеттерін дамыту бағытында жаңа идеялар мен тәжірибе әдістерін ұсынуға үлкен үлес қосты. Семинардан алған білім педагогтердің кәсіби шеберлігін арттырып қана қоймай, балабақшадағы оқыту мен тәрбие жұмыстарының сапасын жоғарылатуға мүмкіндік берді.

Анықтаманы дайындаған: Кумекова Б.

«Бекітемін»

ЖШС «Айзере-К.З.» б\б

Менгеруші: Кумекова Б.

Тәрбиешілермен жұмыс

«Стем технологиясы.»

Тәрбиешілер: Айткулова Б.

Пулатова К.

2025-2026ж.

Бұл көрнекілік – балабақшада STEAM технологиясын түсіндіруге арналған дамытушы панно.

STEAM – бес бағытты біріктіретін заманауи оқыту тәсілі:

S – Science (Ғылым)

T – Technology (Технология)

E – Engineering (Инженерия)

A – Art (Өнер)

M – Mathematics (Математика)

Енді суреттегі бөлімдер бойынша түсіндіріп өтейін:

☀ 1. Ғылым – «Табиғат құбылыстары»

Күн, бұлт, жаңбыр, кемпіркосақ бейнеленген.

Мақсаты:

Балаларға табиғат құбылыстарын таныстыру

Жаңбыр қалай жауады? Кемпіркосақ қалай пайда болады? деген сұрақтар арқылы зерттеу дағдысын дамыту

Бақылау, салыстыру, ойлау қабілетін жетілдіру

🏠 2. Технология + Өнер – «Сықырлы үйшіктер»

Үйдің терезесі, есігі ашылып-жабылады, түймелер жапсырылған.

Мақсаты:

Ұсақ моториканы дамыту

Пішіндерді, түстерді ажырату

Құрастыру, бөлшектерді біріктіру

«Үйді қалай берік салуға болады?» деген ойландыру арқылы инженерлік ойлау қалыптастыру

☞ 3. Математика + Өнер – «Санау саңырауқұлағы»

Саңырауқұлақта сандар орналасқан.

Мақсаты:

1-ден 5-ке дейін санау

Сан мен заттың сәйкестігін табу

Логикалық ойлау

□ 4. Технология элементі – Робот

Робот құрастыру элементтері арқылы:

Бөлшектерден бүтін жасау

Құрастыру қабілетін дамыту

Болашақ мамандықтарға қызығушылық ояту

▲ 5. Инженерия

Үйдің құрылымы, пішіндері (үшбұрыш шатыр, төртбұрыш терезе)

Мақсаты:

Геометриялық пішіндерді үйрету

Құрылым қалай жасалады түсіндіру

Қарапайым жобалау дағдыларын қалыптастыру

Жалпы мақсаты:

- ✓ Баланың зерттеу дағдысын дамыту
- ✓ Шығармашылық қабілетін арттыру
- ✓ Логикалық ойлауын жетілдіру
- ✓ Ұсақ моторикасын дамыту
- ✓ Тәжірибе

Көлеңкелі театр не мағына береді

Көлеңкелі театр – жарық пен көлеңкені пайдаланып, арнайы жасалған кейіпкерлердің сұлбасы арқылы ертегі, оқиға немесе көрініс көрсететін театр түрі.

Яғни, кейіпкерлердің өзі емес, олардың көлеңкесі экранға түсіріліп, сол арқылы қойылым көрсетіледі.

Қысқаша мағынасы:

Көлеңкелі театр – жарық көзі, ақ экран және қағаздан (немесе қатты материалдан) жасалған кейіпкерлер арқылы орындалатын сахналық өнер.

Қалай жұмыс істейді?

Артында жарық (шам) тұрады.

Алдында ақ мата немесе экран болады.

Кейіпкерлер экран мен жарықтың арасында қозғалады.

Экранға олардың көлеңкесі түседі.

Балабақшада маңызы:

Балалардың қиялын дамытады

Сөйлеу тілін жетілдіреді

Шығармашылық қабілетін арттырады

Рөлге ену дағдысын қалыптастырады

Осы көрнекілікте бір біріне түрлі түсті су құю арқылы не мағына береді

Суреттегі көрнекілік – бір-бірімен түтік арқылы жалғанған стақандар. Бір стақанға түрлі түсті су құйғанда, ол келесі стақанға өтеді.

Бұл көрнекілік бірнеше мағына береді:

1. Байланыс және бірлік

Барлық стақандар бір-бірімен байланысқан.

→ Біреуіне әсер етсең, басқасына да әсер етеді.

Бұл – бірлік, ұйымшылдық, өзара тәуелділік мағынасын береді.

2. Су айналымы немесе сұйықтықтың қозғалысы

Су бір ыдыстан екінші ыдысқа өтеді.

→ Балаларға сұйықтықтың ағып, орын ауыстыратынын тәжірибе арқылы көрсетуге болады.

3. Түстердің араласуы

Түрлі түсті суды құйғанда араласып, жаңа түс пайда болады.

→ Бұл – түстерді үйрету, тәжірибе жасау, бақылау.

□ 4. Себеп-салдар байланысы

Бір стақанға құйсаң, келесі стақан толады.

→ Балалар “Егер..., онда...” деген ойлау қабілетін дамытады.

Балабақшада оны:

“Достық көпірі”

“Су саяхаты”

“Түстер саяхаты”

“Табиғаттағы су айналымы”

тақырыптарында қолдануға болады.

Мақсаты

Осы көрнекіліктің (түтік арқылы бір-біріне су құю тәжірибесі) мақсаты:

☞ Негізгі мақсаты:

Балалардың карапайым тәжірибе жасау арқылы себеп-салдар байланысын түсінуін, логикалық ойлауын және бақылау қабілетін дамыту.

★ Міндеттері:

● Сұйықтықтың бір ыдыстан екінші ыдысқа ағуын бақылау

☞ Түстердің араласуын тәжірибе арқылы көрсету

□ “Егер су құйсақ – не болады?” деген ойлау дағдысын қалыптастыру

□ Бірлік пен байланыс ұғымын түсіндіру

♻ Зейінін, қызығушылығын арттыру

📖 Білім беру саласы:

Қоршаған ортамен таныстыру

Қарапайым зерттеу жұмыстары

Танымдық даму

Жақсы 🌸

□ Ұйымдастырылған оқу қызметінің түрі

Тақырыбы: «Су саяхаты»

(Түтік арқылы су құю тәжірибесі)

🎯 Мақсаты:

Балалардың тәжірибе жасау арқылы сұйықтықтың қозғалысын түсінуін қалыптастыру, себеп-салдар байланысын анықтауға үйрету.

★ Міндеттері:

Судың бір ыдыстан екінші ыдысқа ағуын бақылау

Түстердің араласуын көрсету

Логикалық ойлауын дамыту

Қызығушылығын арттыру

☐ Қажетті құралдар:

Пластик стақандар

Иілгіш түтіктер

Түрлі түсті боялған су

Су құятын құты

☐ Сабақ барысы

1 ☐ Ұйымдастыру кезеңі

Тәрбиеші:

— Балалар, су қайда ағады?

— Су өзі жүре ме?

(Балалардың жауаптары тыңдалады)

2 ☐ Тәжірибе жасау

Тәрбиеші бірінші стақанға қызыл түсті су құяды.

Сұрақтар:

Не байқадыңдар?

Су қайда кетті?

Неге келесі стақан толды?

Содан кейін басқа түсті су құйып, араласуын көрсетеді.

3 Қорытынды

— Егер бірінші стақанға су құйсақ, не болады?

— Барлық стақандар бір-бірімен қалай байланысқан?

Балалар қорытынды жасайды:

“Су ағады, себебі олар түтік арқылы жалғанған.”

 Күтілетін нәтиже:

Сұйықтықтың қозғалысын түсінеді

Себеп-салдар байланысын айта алады

Тәжірибеге қызығушылығы артады

Бұл стеам технологиясында нені білдіреді

Керемет көрнекілік ❁

Суреттегі бұйым – пластик бөтелкеден жасалған қарапайым ұшақ (немесе жел қозғалтқышы бар модель). Бұл STEAM технологиясында бірнеше ұғымды білдіреді.

🔧 STEAM бойынша мағынасы:

● S – Science (Ғылым)

Ауаның қозғалысы

Желдің әсері

Қозғалыс және тепе-теңдік

Балалар “Ұшақ неге ұшады?” деген сұраққа жауап іздейді.

□ T – Technology (Технология)

Қайта өңделетін материалдарды пайдалану

Бөтелке, қақпақ, таяқша арқылы модель жасау

□ E – Engineering (Инженерия)

Құрастыру

Бөліктерді дұрыс орналастыру

Тепе-теңдігін сақтау

□ A – Art (Өнер)

Түстермен безендіру

Шығармашылық дизайн

Қанат жасау

● M – Mathematics (Математика)

Ұзындықты өлшеу

Қанаттардың симметриясы

Пішіндерді тану

☞ Негізгі мақсаты:

Балалардың қиялын, зерттеушілік қабілетін және қол моторикасын дамыту.

Қайта өңдеу материалдары арқылы техника әлемімен таныстыру.

Бұл суретте жел диірмені (жел ойыншығы) бейнеленген

STEAM технологиясында бұл көрнекілік мына ұғымдарды білдіреді:

 S – Science (Ғылым)

Жел – қозғаушы күш

Ауа қозғалысы

Қозғалыс пен айналу

Балалар жел соққанда қалақшаның неге айналатынын түсінеді.

 T – Technology (Технология)

Қарапайым механизм

Айналу жүйесі

Ось пен қалақшаның байланысы

 E – Engineering (Инженерия)

Қалақшаларды тең орналастыру

Ортасын дұрыс бекіту

Тепе-теңдік сақтау

 A – Art (Өнер)

Түрлі түстер

Әдемі дизайн

Эстетикалық безендіру

М – Mathematics (Математика)

Қалақшалар саны

Пішін (үшбұрыш, дөңгелек)

Симметрия

Негізгі мағынасы:

Табиғат күшін (желді) пайдалану және қарапайым механизм арқылы қозғалысты түсіндіру.

Балабақшада оны:

“Жел қалай соғады?”

“Табиғат күші”

“Жел энергиясы”

тақырыптарында қолдануға болады *е арқылы білім беру

